

Rättsfallssamlingen

Mål C-441/11 P

**Europeiska kommissionen
mot
Verhuizingen Coppens NV**

”Överklagande — Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Artikel 81 EG och artikel 53 i EES-avtalet — Belgiska marknaden för internationella flyttjänster — Kartell som består av tre olika avtal — En enda, fortlöpande överträdelse — Bevis saknas för att en deltagare i ett avtal kände till övriga avtal — Hel eller delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut — Artiklarna 263 FEUF och 264 FEUF”

Sammanfattning – Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 6 december 2012

- Talan om ogiltigförklaring — Dom om ogiltigförklaring — Räckvidd — Delvis ogiltigförklaring av en unionsrättsakt — Villkor — Ogiltigförklaring i dess helhet av ett kommissionsbeslut i vilken en kartell kvalificeras som en enda, fortlöpande överträdelse och böter åläggs, trots att sökandebolaget funnits skyldig till en del av de konkurrensbegränsande beteendena — Otillåtet*
(Artikel 81.1 EG; Artikel 264 första stycket FEUF)
- Konkurrensbegränsande samverkan — Förbud — Överträdelser — Avtal och samordnade förfaranden som utgör en enda överträdelse — Ett företag hålls ansvarigt för hela överträdelsen — Villkor*
(Artikel 81.1 EG)
- Överklagande — Överklagande som anses vara välgrundat — Domstolen avgör målet i sak*
(Domstolens stadga, artikel 61 första stycket)
- Konkurrens — Administrativt förfarande — Kommissionsbeslut i vilket en enda överträdelse konstateras — Kommissionen har bevisbördan för att ett företag har deltagit i överträdelsen — Bevisbördans omfattning*
(Artikel 81.1 EG)
- Konkurrensbegränsande samverkan — Förbud — Överträdelser — Bevis — Bevisbördan åligger kommissionen — Bevis genom ett visst antal indicier och sammanträffanden som visar förekomsten av konkurrensbegränsande beteenden och hur länge de har pågått — Avsaknad av bevis för vissa bestämda tidsperioder under den aktuella övergripande tidsperioden — Saknar betydelse*
(Artikel 81.1 EG)

6. *Konkurrensbegränsande samverkan — Ett företags deltagande i konkurrensbegränsande initiativ — Ett tyst medgivande utan ett öppet avståndstagande eller ett avslöjande för de behöriga myndigheterna är tillräckligt för att ett företag ska kunna hållas ansvarigt*

(Artikel 81.1 EG)

7. *Konkurrens — Böter — Belopp — Domstolsprövning — Obegränsad behörighet — Räckvidd — Gräns — Iakttagande av icke-diskrimineringsprincipen*

(Artikel 261 FEUF; Rådets förordning nr 1/2003, artiklarna 23.2 andra stycket, 23.3 och 31; Kommissionens meddelande 2006/C 210/02)

8. *Domstolsförfarande — Rättegångskostnader — Den vinnande parten förpliktas bära sina rättegångskostnader samt en del av sökandenas rättegångskostnader*

(Domstolens rättegångsregler, artiklarna 138.1, 138.3, 184.1 och 184.2)

1. Tribunalen får inte utan vidare ogiltigförklara den angripna rättsakten i dess helhet enbart därför att den finner att sökandens talan är välgrundad utifrån en av de grunder som denne åberopat till stöd för sin ogiltighetstalan. Ogiltigförklaring av rättsakten i dess helhet får nämligen inte ske om det tydligt framgår att nämnda grund endast avser en viss aspekt av den angripna rättsakten och därför endast ger stöd för att ogiltigförklara en del av densamma. En ogiltigförklaring av en del av en unionsrättsakt är emellertid endast möjlig under förutsättning att denna del kan avskiljas från rättsakten i övrigt. Detta krav på avskiljbarhet är inte uppfyllt när rättsaktens kärninnehåll skulle ändras om en del av den ogiltigförklarades, vilket ska bedömas på grundval av ett objektiva rekvisit, och inte ett subjektivt rekvisit som är knutet till den politiska viljan hos den institution som har antagit den aktuella rättsakten.

När det gäller ett kommissionsbeslut i vilket en kartell kvalificeras som en enda, fortlöpande överträdelse är det emellertid endast möjligt att på detta sätt dela upp beslutet om, för det första, nämnda företag under det administrativa förfarandet getts möjlighet att inse att det även lades vart och ett av de beteenden som utgjorde denna överträdelse till last, och således kunde försvara sig mot dessa påståenden, och, för det andra, att det aktuella beslutet är tillräckligt tydligt i detta hänseende. Således gäller följande. Om unionsdomstolen finner att kommissionen inte har styrkt att ett företag, under den tid det deltog i de konkurrensbegränsande beteenden som utgör en enda, fortlöpande överträdelse, hade kännedom om de konkurrensbegränsande beteenden som planerades eller som genomfördes av andra företag i samma syfte eller att företaget rimligen kunde förutse dem och att det var berett att godta den risk som detta innebar, kan unionsdomstolen enbart dra slutsatsen att detta företag inte kan hållas ansvarigt för de andra beteendena, och därmed inte för den enda, fortlöpande överträdelsen i dess helhet, och att det angripna beslutet ska anses som ogrundat på just denna punkt.

Under sådana omständigheter gör sig tribunalen skyldig till en felaktig rättstillämpning genom att i dess helhet ogiltigförklara ett kommissionsbeslut i vilket en kartell kvalificeras som en enda, fortlöpande överträdelse i den del det avser ett företag, trots att tribunalen inte ifrågasatt att företaget deltagit i en del av kartellen eller att detta deltagande i sig kan utgöra en överträdelse av artikel 81 EG.

(se punkterna 37, 38, 46, 47 och 54)

2. Se beslutet.

(se punkterna 41–44)

3. Se beslutet.

(se punkterna 55 och 56)

4. För att styrka att ett företag deltagit vid genomförandet av en enda överträdelse ska kommissionen bevisa att nämnda företag avsåg att genom sitt eget beteende bidra till att uppnå de gemensamma mål som deltagarna eftersträvade, och att det hade kännedom om de konkurrensbegränsande beteenden som planerades eller som genomfördes av andra företag i samma syfte eller att företaget rimligen kunde förutse dem och att det var berett att godta denna risk.

Kommissionen har inte uppfyllt sin bevisbörda när den anser sig kunna presumera att ett företag har en sådan kännedom, med beaktande av, bland annat, att företaget inte har nekat till att det kände till det aktuella avtalet, och när kommissionen vidare uttryckligen har medgett att dess beslut i detta hänseende inte har stöd i specifik bevisning.

(se punkterna 60 och 66)

5. I de flesta fall måste förekomsten av ett konkurrensbegränsande förfarande eller avtal härledas ur ett antal sammanträffanden och indicier som, när de beaktas tillsammans, kan utgöra bevis för att en överträdelse av konkurrensreglerna har skett, och när annan hållbar förklaring saknas.

Sådana indicier och sammanträffanden kan vid en samlad bedömning ge upplysning inte bara om förekomsten av konkurrensbegränsande beteenden eller avtal, utan också om hur länge fortlöpande konkurrensbegränsande beteenden har pågått eller om hur länge ett avtal som har ingåtts i strid med konkurrensreglerna har tillämpats. Vad gäller avsaknaden av bevis för att det förelegat ett avtal under vissa bestämda tidsperioder, eller åtminstone, för att avtalet genomförts av ett företag under en viss period, erinrar domstolen om att den omständigheten att ett sådant bevis inte har lagts fram beträffande vissa bestämda perioder inte hindrar att överträdelsen kan anses omfatta en övergripande tidsperiod som är längre än sistnämnda perioder, om ett sådant konstaterande grundas på objektiva och samstämmiga indicier. Att den konkurrensbegränsande samverkan, inom ramen för en överträdelse som pågår under flera år, kommer till uttryck vid olika perioder, som kan vara mer eller mindre åtskilda i tiden, påverkar inte förekomsten av denna samverkan, förutsatt att de olika handlingar som är en del av överträdelsen har samma syfte och ingår i en enda och fortlöpande överträdelse.

(se punkterna 70–72)

6. Se beslutet.

(se punkt 73)

7. Se beslutet.

(se punkterna 79–82)

8. Se beslutet.

(se punkterna 83–85)